

มหากุสสปตฺเถร ปิณฑปาททาน วตฺถุ มยา วุจฺเจเตฯ

“ อปฺปมตฺโต อัยฺย คนฺโหติ อิมํ ธมฺมเทสนํ สตฺถา เวพฺพเว
วิหรนฺโต มหากุสสปตฺเถรสฺส ปิณฑปาททานํ อารพฺภ กเถสิ ฯ ”

นางอัปสรอยากทำบุญแต่ไม่สมหวัง

(หน้า ๘๐-๘๒ เอกสมัย ที ทิวเส - กโรธตา โลกํ อากมฺภิสฺสุ)

เอกสมัย ที ทิวเส เถโร สตฺถาหจฺเจเยน นิโรธา วุจฺจาย
“ ราชคเห สปทานํ ปิณฑาย จริสฺสามีติ นิกฺขมิ ฯ ตสมฺภี สมเย
สกุสฺส เทวธฺมโณ ปริจาริกา กกุฏปาทีนโย ปญฺจสตา อจฺฉราย
“ เถรสฺส ปิณฑปาดํ ทสฺสามาติ อุตฺสาหชาตา ปญฺจ ปิณฑปาท-
สทานิ สขฺเชตฺวา อาทาย อนฺตรามคฺเค จตฺวา “ ฆนฺเต อิมํ ปิณฑ-
ปาดํ คณฺหฬ, สงฺคหํ โน กโรธติ วทิสฺสุ ฯ “ คจฺฉณ ตุมฺเห อหํ
ทูกคตานิ สงฺคหํ กริสฺสามีติ ฯ “ ฆนฺเต มา โน นาเสถ, สงฺคหํ โน
กโรธติ ฯ เถโร ลตฺวา ปุณฺ ปฏิกฺขิปิตฺวา อปคนฺตุํ อนิจฺฉมานา
ยาจฺนติโย “ อตฺตโน ปมาณํ น ชานาถ, อปคจฺฉณติ อจฺฉริฺ ปหริ ฯ
ตา เถรสฺส อจฺฉรสทฺทํ สุตฺวา สนฺถมฺภิตฺวา จาตุํ อสฺสโกนฺติโย
ปลายิตฺวา เทวโลกเมว คนฺตฺวา สกฺเกน “ กหํ คตา อตฺถาติ ปุจฺจา
“ สฺมาปตฺติวฺภูจิตฺสฺส มหากุสสปตฺเถรสฺส ปิณฑปาดํ ทสฺสามาติ
คตฺมฺหา เทวาติ ฯ “ ทินฺโน ปน โวติ ฯ “ คณฺหิตุํ น อิจฺฉตีติ ฯ “ กิ
กเถสิตีติ ฯ “ ทูกคตานิ สงฺคหํ กริสฺสามีติ อาห เทวาติ ฯ “ ตุมฺเห
เกนากาเรน คตาติ ฯ “ อิมินาว เทวาติ ฯ สกฺโก “ ตุมฺหาทิสฺสิโย
เถรสฺส ปิณฑปาดํ กิ ทสฺสนฺตีติ สยํ ทาตุกาโม หุตฺวา ชราชิณฺโณ
มหลฺลโก ขณฺฑทนฺโต ปลิตเกโส โอบกคฺคสรีโร มหฺลลกตฺนตฺวาโย

หุตฺวา สุขุมปี เทวธีตรํ ตถารูปเมว มหลลิกํ กตฺวา เอกํ เปสการวีถึ
 มาเปตฺวา ตนฺตํ ปสาเรนฺโต อจฺฉิ ฯ

เถโรปี “ ทุคฺคตํ สํคหํ กริสฺสามีติ นคฺราภิมุโข คจฺฉนฺโต
 พหิโนคเร เอว ตํ วีถึ ทิสฺวา โอลฺเกนฺโต เทว ชเน อทฺทส ฯ ตสมึ
 ขณฺเ สกฺโก ตนฺตํ ปสาเรติ, สุชาตา ตสรํ วฏฺฏเฐติ ฯ เถโร จินฺเตสิ
 “ อิเม มหฺลลิกกาเลปี กมฺมํ กโรนฺติ, อิมสมึ นคเร อิเมหิ ทุคฺคตโร
 นตฺถิ มณฺเเว อิเมหิ ทินฺนํ อฺพุงฺกมตฺตมฺปี คเหตุวา อิเมสํ สํคหํ
 กริสฺสามีติ ฯ โส เตสํ เคหาภิมุโขว อโหสิ ฯ สกฺโก ตํ อากจฺฉนฺตํ
 ทิสฺวา สุขํ อาห “ ภาทฺเท มยฺหํ อโยโย อิตฺโต อากจฺฉติ, ตํ อปฺสฺสนฺตี
 วีย หุตฺวา นิสีท, ขณฺเณ นํ วณฺเจตฺวา ปิณฺฑปาตํ ทสฺสามาติ ฯ
 เถโร อากนฺตฺวา เคทฺทฺวาเร อฏฺฐาสิ ฯ เตปี อปฺสฺสนฺตา วีย อตฺตโน
 กมฺมเมว กโรนฺตา โลกํ อากมฺิสฺสุ ฯ

ปิณฑปาตหอมตลบกฐราชคฤห์

(หน้า ๘๒-๘๓ อถ สกฺโก เคทฺทฺวาเร - อุทานํ อุทาเนสิ)

—————> อถ สกฺโก “ เคทฺทฺวาเร เอโก
 เถโร วีย จิตฺโต, อุปฺชาเรหิ ตาวาติ อาห ฯ “ คนฺตฺวา อุปฺชาเรถ สามีติ ฯ
 โส เคหา นิกฺขมิตฺวา, เถรํ ปณฺจปฺปตฺติฏฺฐิตฺเตน วณฺทิตฺวา, อุโภหิ
 หตฺถेหิ ชนฺนุกานิ โอลฺมพิตฺวา นิตฺถุนฺนโต อฏฺฐาย, “ กตฺรตฺเถโร นุ
 โข อโยโยติ โลกํ โอลฺสกฺกิตฺวา, “ อกฺขิณี เม ธฺมายนฺตีติ วตฺวา,
 นลาญฺเ หตฺถํ จเปตฺวา อุทฺธํ โอลฺเกตฺวา, “ อโห ทฺกขํ, อโยโย
 โน มหฺกสฺสปฺตฺเถโร จิสฺสํ เม กุฏฺฐิตฺวารํ อากโต, อตฺถิ นุ โข
 กิณฺณจฺจิ เคเหติ อาห ฯ สุชาตา โลกํ อากฺุลา วีย หุตฺวา “ อตฺถิ สามีติ

ปฏิวจน์ อทาสี ฯ สกโก “ภนฺเต ‘ลฺวํ วา ปณฺตีตํ วาติ อจินฺเตตฺวา
 สงฺคหํ โน กโรถาติ ปตฺตํ คณฺหิ ฯ เถโร “เอเตหิ ทินฺนํ สากํ วา
 โหตุ กุณฺทกมฺภุจฺจิ วา, สงฺคหํ เนสํ กริสฺสามิตฺติ ปตฺตํ อทาสี ฯ โส
 อนฺโตเคหํ ปวิสิตฺวา ฌญฺโิโหนํ นาม ฌญฺโิต อุตฺตริตฺวา ปตฺตํ ปุเรตฺวา
 เถรสฺส หตฺถे จเปสฺสิ ฯ โส อโหสิ ปิณฺทปาโต อนเกสฺสุปฺพยฺยชฺโน
 สกฺลราชคฺคหนครํ คนฺธเนน อชฺโณตฺถริ ฯ ตทา เถโร จินฺเตสิ “อํ
 ปุริโส อปฺเปสฺสโก, ปิณฺทปาโต มฺहेสฺสโก สกฺกสฺส โภชนสฺสทิสฺ,
 โโก นฺุ โช เอโสติ ฯ อถ นํ “สกฺโกติ ญตฺวา อาห “ภาริยํ เต กมฺมํ กตฺ
 ทฺคคตฺตานํ สมฺปตฺตี วิลฺลุมฺปนฺเตน, อชฺช มยฺหํ ทานํ ทตฺวา โกจฺิเทว
 ทฺคคโต เสนาปฺตฺติจฺ्ञานํ วา เสฏฺฐิจฺ्ञานํ วา ลเกยฺยาติ ฯ “มยา
 ทฺคคตฺตโร นตฺถิ ภนฺเตติ ฯ “กัการณา ตฺวํ ทฺคคโต เทวโลเก รชฺชสิริ
 อนฺุภวณฺโิตติ ฯ “ภนฺเต เอวณฺุณามตฺ; มยา ปน, อนฺุปฺปนฺเน พุทฺเธ,
 กลฺยาณกมฺมํ กตฺ, พุทฺธฺปฺปาเท วตฺตมาเน, กลฺยาณกมฺมํ กตฺวา
 ‘จฺุพฺรตฺเทวปฺุตฺโต มหารตฺเทวปฺุตฺโต อนเกวณฺุณเทวปฺุตฺโตติ อิเม ตโย
 สฺมานเทวปฺุตฺตา มม อาสนฺุณฺุจฺ्ञาเน นิพฺพตฺตา มยา เตชวณฺุตฺตรา;
 อหฺลฺหิ, เตสฺุ เทวปฺุตฺเตสฺุ ‘นฺกขตฺตํ กัพิสฺสามาติ ปริจฺจาริกาโย
 คเหตุวา อนฺุตรวิถึ โอิติณฺุณฺุสฺ, ปลายิตฺวา เคหํ ปวิสฺสามี; เตสํ หิ
 สฺริโรโต เตโซ มม สฺริโร โอิตฺถรติ, มม สฺริโรโต เตโซ เตสํ สฺริโร น
 โอิตฺถรติ, โโก มยา ทฺคคตฺตโร ภนฺเตติ ฯ “เอวํ สนฺุเตปิ, อิตฺโต ปญฺุจาย
 มยฺหํ มา เอวํ วญฺเจตฺวา ทานํ อทาสีติ ฯ “วญฺเจตฺวา ตฺมุหํ ทานे
 ทินฺเน, มยฺหํ กุสฺลํ อตฺถิ นตฺถีติ ฯ “อตฺถิ อาวฺุโสติ ฯ “เอวํ สนฺุเต,
 กุสฺลกมฺมกรณํ นาม มยฺหํ ภโร ภนฺเตติ ฯ โส เอวํ วตฺวา เถโร
 วณฺุทิตฺวา สฺุชฺ อาทาย เถโร ปทกฺขิณฺํ กตฺวา เวหาสํ อพฺุภุคฺคณฺุตฺวา

มหากัสสปส อทาสี ฯ โส อโหสิ ปิณฑปาโต อนนคสุโป อนนค-
 พุยณฺชโน ฯ อถโฆ อายสมโต มหากัสสปส เอตทโหสิ “ โโก นุ โข
 อัย สโตโต, ยสสายํ เอวรูปุ อิทฺธานุภาโวติ ฯ อถโฆ อายสมโต
 มหากัสสปส เอตทโหสิ “ สกโก โข อัย เทวานมินฺโทติ ฯ วิทิตฺวา
 สกุกํ เทวานมินฺทํ เอตทโวจ “ กตํ โข เต อิทํ โกสิย, มา ปุณฺปิ
 เอวรูปมกาสีติ ฯ “ อมหากํปิ ฆนฺเต กสฺสป ปุณฺณตฺถ, อมหากํปิ
 ปุณฺณน กรณียนฺติ ฯ อถโฆ สกโก เทวานมินฺโท อายสมนฺตํ มหา-
 กสฺสปํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา เวหาสํ อพฺภุคฺคณฺตฺวา อากาเส
 อนฺตลิกฺเข ติกฺขตฺตํ อุทานํ อุทานฺสิ

“ อโห ทานํ ปรมทานํ   กสฺสเป สุปฺติฏฺฐจิตํ
 อโห ทานํ ปรมทานํ   กสฺสเป สุปฺติฏฺฐจิตํ
 อโห ทานํ ปรมทานํ   กสฺสเป สุปฺติฏฺฐจิตนฺติ ฯ

กลั่นของผู้มีศีลเป็นกลั่นสูงสุด

(หน้า ๘๕-๘๖ ภควา วิหารเร จิตฺเตว - สาทฺธิกา ชาตาดิ)

ภควา วิหารเร จิตฺเตว เอว ตสฺส สทฺทํ สุตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตตฺวา
 “ปสฺสถ ภิกฺขเว สกุกํ เทวานมินฺทํ อุทานํ อุทานฺตฺวา อากาเสน
 คจฺจนฺตนฺติ อาห ฯ “ กิํ ปน เตน กตํ ฆนฺเตติ ฯ “ วณฺเจตฺวา เตน
 มยฺหํ ปุตฺตสฺส กสฺสปสฺส ปิณฑปาโต ทินฺโน, ตํ ทตฺวา ตฺถจฺจมานโส
 อุทานํ อุทานฺนโต คจฺจตีติ ฯ “ เถรสฺส ปิณฑปาตํ ทาทํ วฏฺฐตีติ
 กถนฺเตน ฆนฺเต ฉาตนฺติ ฯ “ ภิกฺขเว มม ปุตฺตสทิสนฺนาม ปิณฑปาติกํ
 เทวาปิ มนุสฺสาปิ ปิหยนฺตีติ วตฺวา สยฺปิ อุทานํ อุทานฺสิ ฯ

สุตฺเต ปน เอตฺตกเมว อาคตํ “ อสุสฺสี โข ภควา ทิพฺพาย

โสธธาตฺยา วิสุทฺธาย อติกนฺตมานุสึกาย สกฺกสฺส เทวานมินฺทสฺส
เวหาสํ อพฺภุคฺคณฺตฺวา อากาเส อนฺตลิกฺเข ติกฺขตฺตํ อุทานํ
อุทาเนนฺตสฺส

“ อโห ทานํ ปรมทานํ กสฺสเป สุปฺติภูจิตฺตํ
อโห ทานํ ปรมทานํ กสฺสเป สุปฺติภูจิตฺตฺนฺติ ฯ

อลโข ภควา เอตมตฺถํ วิทิตฺวา ตายํ เวลา ยํ อิมํ อุทานํ อุทาเนสิ

“ ปิณฺฑปาตีกสฺส ภิกฺขุโน
อตุตฺถรสฺส อนนฺถโยปฺสิโน
เทวา ปิหฺยนฺติ ตาทีโน
อุปฺสนนฺตสฺส สทา สตีมโตติ ฯ

อิมญจ อุทานํ อุทาเนตฺวา “ ภิกฺขเว สกฺโก เทวานมินฺโท
มม ปฺตฺตสฺส สึลคฺนฺเรน อากนฺตฺวา ปิณฺฑปาตํ อทาสีติ วตฺวา
อิมํ คาถมาห

“ อปฺปมตฺโต อัย คนฺโธ ยวายํ ตฺครจฺนฺทนี,
โย จ สึลวตฺตํ คนฺโธ วาติ เทเวสุ อุตฺตโมติ ฯ

ตตฺถ “ อปฺปมตฺโตติ: ปฺริตฺตปฺปมาโณ ฯ โย จ สึลวตฺตฺนฺติ:
โย ปน สึลวตฺตฺนํ สึลคฺนฺโธ, โส ตคฺเร วีย โลหิตจฺนฺทเน วีย จ
ปฺริตฺตโก น โหติ อติวีย อุพาโร วิปฺฬาริโต, เตเนว การณฺน
วาติ เทเวสุ อุตฺตโม วโร เสฏฺโฐ หุตฺวา เทเวสุ จ มนฺุสฺเสสุ จ
สพฺพตฺถกเมว วาติ โอตฺถรนฺโต คจฺจตีติ ฯ

เทสนาวसाने พหุ โสตาปฺตฺติผลาทีนึ ปตฺตา ฯ เทสนา
มหาชนสฺส สาทฺธิกา ชาตฺตาติ ฯ

มหากสฺสปฺตฺเถร ปิณฺฑปาตทาน วตฺถุ นิภูจิตฺตํ ฯ